

zpravodaj obce Šitbořice

Štengarůček

březen 2015

Vážení čtenáři, je to k neuvěření, ale je to tak, začínáme dvacátý první ročník našeho obecního zpravodaje. Za těch předchozích dvacet let jsme se propracovali k určité podobě a tu bychom chtěli dodržovat i nadále.

V tomto prvním letošním čísle Vás pan starosta informuje o hlavních úkolech, které obec čekají na úseku další výstavby a vylepšování. Je potěšitelné, že obec Šitbořice, na rozdíl od mnoha okolních obcí, vstupuje do roku 2015 zcela bez dluhů a jiných finančních závazků z minulých let. Vše je zapláceno. Byl schválen rozpočet na rok 2015, o jeho prioritách Vás také informujeme. Uvádíme také bilanci údajů o obci za minulý rok.

Rok teprve začíná, ale mnoho věcí se již událo a o těch Vás informujeme. Letos uběhne 70 let od skončení druhé světové války. Naši obec tato událost mimořádně tragic-

ky poznamenala. Vzpomínám na tyto dny proto věnujeme několik příspěvků od našich čtenářů. Otiskujeme i několik fotografií Františka Zelinky z roku 1945, omluvte proto prosím jejich kvalitu, jsou opravdu autentické. Mohlo jich být více, kdyby tehdy jejich autorovi nesebrali fotoaparát vojáci.

Dále pokračujeme v otiskování vzpomínek na první světovou válku našeho rodáka Josefa Onuci. Oddíl kolové má za sebou první mezinárodní turnaj, který úspěšně uspořádal pod novým názvem. Snažíme se uvádět kalendář akcí na příští období. Budeme moc rádi, když nám akce předem nahlásíte.

Na poslední foto hádanku nám překvapivě žádná odpověď nepřišla. Byli na ní Šitbořičtí divadelníci před čtyřiceti lety. Přál bych si, aby se náš zpravodaj i v dalších letech líbil a byl pro naši obec přínosem. Velký podíl na tom budete mít Vy naši čtenáři a autoři nových příspěvků.

Josef Zelinka,
šéfredaktor

SLOVO STAROSTY

Vážení spoluobčané, dostává se Vám do rukou první číslo Štengaráčku v tomto roce, proto mi dovoluji, abych Vás seznámil s tím nejdůležitějším, co se pro tento rok chystá.

Začnu tou největší akcí a to je stavba nového sběrného dvora.

Jak jsem Vás již informoval dříve, tak nový sběrný dvůr bude na místě toho původního, ale bude o dost větší. Je koncipován jako průjezdný, aby se tam nikdo nemusel otáčet a nevznikaly tam tak složité situace jako doposud. Zpevněná betonová plocha bude mít přes 1 000 m² a bude na ní stát 15 nových kontejnerů různých velikostí na různé komodity. Většina z nich bude umístěna pod přístřeškem. Součástí dvora bude také budova správce, sklad, garáž a sociální zařízení. Ve vybavení bude i univerzální kolový nakladač Bobcat. Celý areál bude obehnan ozdobným betonovým plotem a navýšen ještě ostnatým drátem. Proti nezvaným návštěvníkům bude opatřen kamerovým systémem a zabezpečovacím zařízením napojeným na pult centrální ochrany. Celkové náklady na tuto stavbu včetně vybavení budou téměř 13 mil. korun. Podíl obce činí přes 4,3 mil. korun, zbytek je z dotace.

Další plánovanou akcí je stavba kanalizace naproti mlýna, na připojení tří nových rodinných domů a zároveň dokončení koncové kanalizační větve z Tocháčkovi ulice podle původního projektu. Dříve nemohla být stavba dokončena kvůli kontaktu s jedním státním pozemkem. Proto je současné připojení do přivaděče k čističce pouze provizorní. Další prodloužení kanalizace nás čeká

na ulici Divácká pro připojení dvou nových rodinných domů. K těmto dvěma domům bude také vybudována nová příjezdová cesta. V budoucí nové výstavbě v ulici Karpaty I. se bude ještě dodělávat 8 plynových přípojek.

Pokládka nového povrchu vozovky se bude realizovat na ulici Výhon od ulice Družstevní směrem k ulici Dolní. Dále je naplánované nové schodiště na ulici Břízová a prodloužení chodníku u hřbitova směrem k ZD. Sokolovna, jak všichni víte, je po rekonstrukci interiéru i exteriéru. Co však již nesnese odkladu, je generální oprava kotelný. Funkční je již pouze jeden kotel a to ještě částečně. V průběhu letních prázdnin bude v sále sokolovny proveden nový nátěr na podlaze včetně obroušení horní vrstvy.

V současné době již probíhá generální oprava bytu školníka v budově školy. Jedná se o výměnu všech rozvodů, výměnu podlah, obkladů, kotle, sanitárního zařízení, kuchyňské linky, podhledů stropu, dveří a zařízení jedné přičky. Náklady na tuto opravu se budou pohybovat okolo 400 tis. korun. Do rozpočtu obce se nám již konečně podařilo zařadit opravu prostranství před radnicí. Vzhledem k tomu, že se jedná o 1 000 m² dlažby, lze předpokládat, že to bude stát více než 1 mil. korun. V rozpočtu máme také schváleno 140 tis. korun na pořízení nové travní sekačky včetně vertikutátoru na hřiště. Hodláme pořídit kvalitní výrobek od českého výrobce s nižšími servisními náklady.

V letošním roce máme podány již 3 žádosti o dotace. První je na dětské hřiště, které by mělo vyrůst za starou školou, druhá žádost je na novou střechu na staré části hasičské zbrojnice a ta třetí je na dalších 200 kusů kompostérů. K tomuto bych Vám rád poskytl informace

o tom, že v případě úspěšné žádosti, si budete moci požádat o bezplatnou výpůjčku kompostéru na dobu 5 let. Po uplynutí této doby se kompostér stane Vaším majetkem. Požádat si budou moci i ti, kteří již kompostér mají doma z první vlny.

Nemalé výdaje obce jsou určeny na školství. To znamená provoz a údržba Základní a Mateřské školy. V Základní škole se plánuje další výměna oken a oprava střechy, v Mateřské škole zase zateplení štítových zdí a oprava fasády. Těch dalších plánovaných výdajů je ještě mnoho a mnoho, zmiňuji se však jen o těch nejdůležitějších.

Vážení spoluobčané, jak všichni víte, 14. března se konal již sedmý ročník Dne vesnické spolutnosti. Podle

ohlasů účastníků se jednalo opět o zdařilou akci, kde spolupořadatelem akce byl tentokrát oddíl kopané. Tímto bych chtěl poděkovat všem, kteří se podíleli na přípravě a organizaci, to znamená fotbalistům, jak současným, tak již dávno minulým, zastupitelům a jejich partnerům, kulturní komisi, zaměstnancům obce, muzikantům, ale také i všem hostům, kteří se zúčastnili.

Vážení spoluobčané, začíná jaro, zřejmě nejkrásnější roční období, ke kterému patří i Velikonoce, dovolte mi, abych Vám popřál, abyste je prožili v klidu a pohodě v kruhu svých příbuzných a přátel.

*Antonín Lengál,
starosta obce*

ZPRÁVY Z OBCE

Z RADY A ZASTUPITELSTVA OBCE

Rada obce se schází na svých jednáních jednou za 14 dnů. Ke konci roku bylo nutno řešit dokončení výběrového řízení na sběrný dvůr. Rada obce schválila výsledek výběrového řízení podzakázky č. 1 na sběrný dvůr a pověřila starostu obce podpisem smlouvy se společností STAMOS Uherské Hradiště, spol. s r.o., Otakarova 108, 686 01 Uherské Hradiště, IČ: 46346171. Na základě tohoto rozhodnutí již začala výstavba sběrného dvora.

Rada odsouhlasila prominutí nájmu sokolovny při pořádání turnaje ve stolním tenise s tím, že energie budou uhrazeny.

Manželé Josef a Božena Kleinovi požádali o odkup pozemku p.č. 796/2 o výměře 55 m² a pronájem pozemku p.č. 797/4 o výměře 74 m². Odkup pozemku rada postoupila do jednání zastupitelstva obce a schválila záměr pronajmout parcelu 797/4 o výměře 74 m².

Oddíl kolové požádal Obec Šitbořice o spoluúčast při pořádání mezinárodního turnaje v kolové Gran Prix Šitbořice. Obec přispěje na nákup pohárů asi ½ ceny a promine nájem za sokolovnu.

Rada obce schválila výpůjčku zkušební místnosti v sokolovně pro zkoušky hudební skupiny Na2 fáze do konce roku 2016 a výpůjčku klubovny pro A-TOM sluníčko ve staré škole do konce roku 2015. Dále rada odsouhlasila pronájem bytu po manželech Urbanových na ulici Nikolčická 531 Radce Polákové, s tím, že nájemní smlouva bude podepsána až po plánované opravě bytu a to na jeden rok.

Nesouhlas vyslovila rada obce s žádostí Nguyen Hung Danga a VuThiDuyena s bydlištěm v Kloboukách o pronájem pozemku na ulici Osvobození v parku před rodinným domem č. 7 na výstavbu parkovací plochy pro 3 vozidla.

Rada obce projednala a schválila záměr změnit nájemní smlouvu společenského domu Orlovna. Mělo by dojít ke změně na nekuřáckou restauraci a ke zvýšení nájemného ze současných 120 000 Kč za jeden rok trvání nájmu na nově navržených 144 000 Kč.

Po jednáních se podařilo sestavit rozpočet obce s příjmy 33 057 744,- Kč a výdaji ve výši 45 024 371,23 Kč. K vyrovnaní rozpočtu bylo nutno použít 11 966 627,23 Kč z peněz, které byly ušetřeny v minulých letech. Zde je nutno poznamenat, že letos bude splacena půjčka na čistítku odpadních vod.

Rada obce schválila zahrádkářům možnost zaevidovat své sídlo na adrese obecního úřadu, což si vynutil nový občanský zákoník. Po kontrole předsedkyně finančního výboru rada rovněž schválila roční závěrky mateřské a základní školy. Bylo požádáno o nacenění prací k opravě bytu po školníkovi v základní škole. Předpokládána cena 375 000,- Kč. Rada rozhodla oslovit minimálně tři dodavatele a pak provést výběr firmy, která provede opravy. Dnes již opravy probíhají.

Obec požádala o projekt na dětské hřiště za starou školou. Cena díla bude 573 394,- Kč, dotace až 400 000,- Kč.

Rada schválila dodatek ke smlouvě o pronájmu orlovny, kterým se zvyšuje nájem na 12 000,- Kč za měsíc a bude zřízena nekuřácká restaurace.

Rada obce schválila pronájem pozemku p.č. 797/4 o výměře 74 m² manželům Kleinovým z Divácké ulice a souhlasí též se stavbou zpevněného nájezdu ke garáži pana Petra Novotného, Výhon 243. Žádost paní Ilony Jégrové, U Cihelny 386, o pronájem obecního bytu rada odkládá a bude projednán až po prohlídce bytu na ulici Nikolčická, č.p. 531. Rada souhlasí s ukončením nájmu paní Kateřiny Pelikánové v obecním bytě k 28. 2. 2015.

Společnost DOTYK II sociální ochrana dětí z Vysokých Popovic požádala o příspěvek na dítě postižené autismem žijící v Šitbořicích. Rada obce schválila příspěvek ve výši 1 000,- Kč.

Rada obce schválila přenesení působnosti na úseku projednávání přestupků a sociálně právní ochrany dětí do Hustopečí. Rada pověřila starostu podpisem smlouvy.

Rada obce obdržela od p. Hrouzka návrh na ukončení nájemní smlouvy na pronájem společenského domu Orlovna dohodou k 30. červnu 2015. Rada pověřila starostu obce podpisem závazné objednávky na služby Geoportálu (mapy, inženýrské sítě, měření vzdáleností apod.) na internetových stránkách obce. Také byl schválen záměr na pronájem části pozemku o výměře 40 m² z p.č. 269 p. Janu Šlefovi. Rada byla seznámena s bezpečnostní situací na teritoriu oblastního oddělení policie Hustopeče.

*Milan Němeček,
místostarosta obce*

ROZPOČET OBCE NA ROK 2015

Rozpočet obce na rok 2015 počítá s příjmy v celkové výši 33 057 744,- Kč a výdaji ve výši 45 024 371,- Kč. Zůstatek finančních prostředků z předchozího období je 13 018 227,- Kč, ponížený o splátku úvěru na ČOV ve výši 1 051 600,- Kč, tvoří financování ve výši 11 966 627,- Kč. Rozpočtová rezerva bude 6 333 732,- Kč.

STRUKTURA NEJDŮLEŽITĚJŠÍCH VÝDAJŮ [v tis. Kč]

2 526	budování a opravy silnic
1 028	opravy chodníků
4 557	provoz a údržba čističky a kanalizace
780	provoz mateřské školy
3 853	provoz základní školy
133	provoz knihovny, opravy
158	rozhlás, Štengaráček
94	údržba orlovny
231	akce pro občany
1 589	sokolovna a sportovní areál
145	dotace pro sportovní a zájmové organizace
313	provoz bytových jednotek
200	provoz a opravy nebytových jednotek
387	veřejné osvětlení
2 615	komunální služby
440	komunální odpad
13 355	využívání a zneškodňování kom. odpadů
114	provoz a údržba penzionu
409	provoz jednotky dobrovolných hasičů
1 126	zastupitelstvo
2 194	místní správa
1 051	splátka půjčky na stavbu čističky

PŘÍJMOVÁ STRÁNKA ROZPOČTU [v tis. Kč]

850	poplatky za likvidaci komunálního odpadu
145	ostatní poplatky
1 400	daň z nemovitostí
611	dotace na výkon státní správy
1 250	příjmy za stočné
380	příjmy za pronájem bytů
400	příjmy za pronájem ostatních budov
16 900	příjmy z výnosů daní od státu
8 599	přiznané dotace (sběrný dvůr)
2 000	ostatní příjmy

Hlavní výdajovou položkou v letošním roce bude vybudování nového, moderního sběrného dvora. Dále se budou financovat opravy prostranství před radnicí včetně sítí, oprava střechy na základní škole, opravy bytů, chodníků. Pokračovat bude výkup pozemků za základní školou pro stavební účely.

Letos bude rovněž doplacen úvěr na vybudování čističky, což je pozitivní zpráva pro občany.

*Jana Lejsková,
předsedkyně finančního výboru*

BEZPEČNOSTNÍ SITUACE NA HUSTOPEČSKU

Ve zprávě policie je uvedeno, že celorepublikově i na Územním odboru Břeclav nápadů trestných činů klesá a více se podařilo objasnit, ale obvodní oddělení policie české republiky Hustopeče jako jedno z mála zaznamenalo nárůst trestné činnosti. Nejvíce trestné činnosti převažuje v obecné kriminalitě (majetková trestná činnost) krádeže mobilních telefonů, peněženek, kabelek a barevných kovů. Vloni nastal velký nárůst v oblasti internetových podvodů, nejvíce podvodů se registruje při nákupu na internetových aukcích. Na oddělení byly řešeny i závažné trestné činy, kterých byl v roce 2014 byl mírný nárůst na 42 případů. Z toho objasněnost činí 71,42 % a u mravnostní kriminality plných 100 %.

A jak dopadly Šitbořice? V porovnání let 2011 – 2014 je u nás mírný nárůst nápadů trestných činů: rok 2011 – 15, 2012 – 14, 2013 – 15, 2014 – 17. Ale budme rádi, že nepatříme k Zaječí, Velkým Pavlovicím, Velkým Bílovicím, kde se pohybují nápadů trestných činů na počtu 50.

*Milan Němeček,
místostarosta obce*

ODPADOVÝ WEB V NOVÉM KABÁTU

Milí „třídící“ občané, odpadový web byl převlečen do nového slušivějšího kabátu. Důvodem změny byl nejen vzhled, ale také automatizace výpočtu odměn a snížení nároků na administrativu spojenou s evidencí nádob a svozů odpadů. Jelikož při převodu dat mohlo dojít k chy-

bám, doporučujeme projít Inventuru stanoviště a Odpadový dotazník a zkontrolovat si je. Pokud narazíte na nějakou chybu, není problém ji opravit.

Hesla do odpadového účtu zůstala stejná. Login neboli číslo popisné bylo doplněno předpisem „sit“. Pokud jste se přihlašovali do starého odpadového webu např. pod číslem popisným „32“, tak do nového webu bude třeba doplnit předpis tj. „sit32“. Adresa nového odpadového webu je www.mojeodpadky.cz/sitborice.

Radek Staňka

DEMOGRAFICKÉ ZMĚNY V R. 2014

V ROCE 2014 SE NARODILY TYTO DĚTI:

Nikol Štouračová, Patrik Klein, Jakub Rybanský, Aleona Tihlaříková, Valentýna Chvátalová, Justýna Valíčková, Klára Benýšková, Jan Bůžek, Michaela Kaňová, Zuzana Hanáková, Aneta Vozdecká, Jáchym Lejska, Kateřina Chvátalová, Tobiáš Lengál, Šimon Kameník, Mikuláš Doležal, Kryštof Formánek, Jiří Hanák, Zuzana Smrčková, Mikuláš Tropp, Adriana Mrkvicová, Denis Valíček, Nela Vozdecká a Denisa Capová.

V ROCE 2014 ZEMŘELI TITO OBČANÉ:

Marta Valíčková, Emilie Zoubková, Marie Vozdecká, Maria Fraňková, Jan Běloušek, Alois Vozdecký, Zdeňka Kokešová, Jenovéfa Konečná, Jan Kaňa, František Novotný, Šarlota Kleinová, Antonín Franěk, Alois Kaňa, Ludmila Sáčková, Josef Čermák, Božena Lengálová, Ferdinand Konečný, Vilém Holcapfl a František Lengál.

EVIDENCE OBYVATEL ZA ROK 2014

	muži	ženy	celkem
Narodilo se	11	13	24
Zemřelo	10	9	19
Přistěhovalo se			29
Odstěhovalo se			12
Stav obyvatel k 31. 12. 2014			1963
Uzavřeno manželství celkem			14
před obecním úřadem			4
před církví římskokatolickou			10

VÝZNAMNÁ ŽIVOTNÍ VÝROČÍ NAŠICH NEJSTARŠÍCH OBČANŮ V ROCE 2015

97 let: Jan Matuška (nejstarší občan)

92 let: František Vozdecký, Marie Nevídalová

91 let: Jan Franěk, Marie Zelinková, Františka Viktorinová

90 let: Karolina Spoustová, Marie Metelková, Josefa Kaňová

85 let: Jenovéfa Konečná, Josefa Nevídalová, Marie Navrátilová, Františka Zelinková, Markéta Viktorinová, Antonie Lengálová, Emilie Báňová

80 let: Marie Kaňová, Marie Němečková, František Podbřecký, Filoména Kokešová, Zdeňka Rechová, Františka Košvicová, Leopold Lengál, Alois Lajkeb, Cecílie Schöffnerová

*Růžena Stehlíková,
matrikářka*

KRÁTKÉ ZPRÁVY

DIAMANTOVÁ SVATBA

Oslavit šedesát let společného života je událost, která se nestává každý den. Šest desítek let společně strávených dnů plných radosti a štěstí, ale i strastí a trápení. Dnes už není obvyklé, aby manželé měli to štěstí a mohli si po šedesáti letech zopakovat své společné „ano“.

Manželé Zelinkovi se podepisují do pamětní knihy.

Marii a Ladislavu Zelinkovým se to podařilo. Jejich první svatební obřad se uskutečnil 12. února 1955 v Šitbořicích a tuto velkou událost po 60 letech opět oslavili 21. února 2015 v obřadní síni obecního úřadu Šitbořice. Zde je přivítal pan starosta a paní matrikářka, se kterými zavzpomínali na uplynulá léta a připili na ty budoucí, byl jim předán dar, květiny a přání zdraví, štěstí a pohody do dalších let.

Výročí šedesáti let manželství je hodné obdivu nás všech, a proto i já se přidávám se srdečným blahopřáním!

*Jarmila Cagášková,
předsedkyně kulturní komise*

POČASÍ V ROCE 2014

Počasí v uplynulém roce si s námi opravdu zahrálo. Začátek roku byl velmi teplý, již v lednu kvetly sněženky a sedmikrásy. V noci z 1. na 2. února bylo silné náledí, v únoru několik dní mrazivých, ale konec měsíce teplo až +10 °C a vyletly včely. Do 15. bylo března teplé počasí a zemědělcům zahájili jarní práce. Za celou zimu nena-

padal žádný sníh a půda byla bez vláh. Koncem března vystoupily teploty až na +22 °C a švestky a meruňky začaly kvést o 2 až 3 týdny dřív.

Celé jaro zemědělce trápil nedostatek zimní vláh a sucho. Vlivem tepla začal brzy rašit i vinohrad a objevil se nový škůdce housenka Osenice polní. Velká housenka, která vylézala jen v noci a vyžírala rašící očka révy vinné. Pořádně napršelo až koncem května, kdy se sklízela první sena. Červen byl teplotně i srážkově poměrně příznivý.

Červenec, srpen i září však byly velice deštivé a časté deště silně komplikovali zemědělcům sklizňové práce. Kvůli nepříznivému počasí v několika dnech ukončili vegetaci rajčata a okurky a ve vinohradech začala řadit hniloba a plísň. Některé podzimní sklizňové práce musely být pro déšť přerušeny. Radovat se mohli pouze houbaři.

I začátek zimy byl neobvyklý. Již koncem listopadu přišla silná námraza, která lámala stromy a trhala dráty el.

PŘEHLED SRÁŽEK ZA ROK 2014

měsíc	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.	X.	XI.	XII.	celkem
srážky [mm]	24,4	12,4	6,8	22,0	73,2	28,8	89,0	129,0	130,0	48,0	38,6	32,4	634

OČEKÁVANÉ UDÁLOSTI

HODNOCENÍ VÍN

29. března (neděle) ve 13 hodin v sokolovně.

VELIKONOČNÍ JARMARK KLUBU MIKEŠ

29. března (neděle) od 14.30 do 17.00 v orlovně.

VELIKONOČNÍ OBŘADY

3. dubna (Velký pátek) v 19.00 velkopáteční obřady.

4. dubna (Bílá sobota) ve 20.30 velikonoční vigilie.

Po oba dny v 6, 12 a 18 hodin klapání po vesnici.

5. dubna (Velikonoční neděle) v 7.30 a 10.30 slavnostní bohoslužby.

VÝSTAVA VÍN

5. dubna (neděle) od 10 hodin v sokolovně.

Od 14 do 18 hodin cimbálová muzika LALIA, od 20 hodin taneční zábava s dechovou hudbou Dambořanka.

PROMÍTÁNÍ Z VÝSTUPU NA HORU EIGER

18. dubna (sobota) v 19 hodin ve staré škole.

Komentované promítání z výstupu na jeden z nejznámějších vrcholů v Aplách.

STAVĚNÍ MÁJE

24. dubna (pátek) u sokolovny.

V 16 hodin průvod od hasičárny, poté stavění máje. Večer posezení u máje s grilováním a skupinou H&L.

25. dubna (sobota)

V 16 hodin průvod stárků od Kaňů (v Akátkách). Večer hodová zábava, hraje dechová skupina Sobuláci.

vedení (Těšany, Moutnice a Borkovany byly dlouho bez proudu). Ochlazení a sníh přišlo až na úplný konec roku.

Josef Zelinka

PROPAGACE KULTURNÍCH A SPORTOVNÍCH AKCÍ

Vážení pořadatelé, chcete-li aby se o Vaší akci dozvěděli na celém Hustopečsku, stačí poslat základní informace o připravované akci e-mailem na adresu starosta@morkuvky.cz.

Zveřejnění akcí na plakátech Mikroregionu Hustopečsko je pro Vás zcela zdarma. Informace je však potřeba poslat s dostatečným předstihem. Plakát vychází měsíčně. Uzávěrka bývá kolem 20. pro příští měsíc. Využijte této bezplatné možnosti.

Antonín Lengál

OSLAVA DNE MATEK

10. května (neděle) od 15 hodin v sokolovně.

1. SV. PŘIJÍMÁNÍ

31. května (neděle) při mši svaté v 10 hodin.

RYBÁŘSKÉ ZÁVODY PRO DOSPĚLÉ

16. května (sobota) od 6 hodin u rybníka.

RYBÁŘSKÉ ZÁVODY PRO DĚTI A DĚTSKÝ DEN

17. května (neděle) od 6 hodin u rybníka.

Od 10 hodin sportovní a zábavné hry, rybí speciality z polní kuchyně.

NOC KOSTELŮ

22. května (pátek).

Do celostátní akce se zapojí i náš kostel.

FARNÍ DEN

20. června (sobota) na farní zahradě.

BABSKÉ HODY

27. června (sobota) u sokolovny.

Průvod obcí v 15.30, hraje dechová hudba Tůfaranka.

SRAZ MOTORISTICKÝCH VETERÁNŮ

11. července (sobota) od 9 hodin u sokolovny.

V 11 hodin jízda pravidelnosti centrem obce (start u orlovny), od 20 hodin hraje kapela Na2fáze. Po celý den možnost ochutnat 10 druhů piva.

František Valíček

ŠKOLA

MATEŘSKÁ škola

CO SE DĚJE VE ŠKOLCE

Začátkem ledna navštívilo naši školku divadlo Řád červených nosů s pohádkou **O třech neposlušných prasátkách** a mlsném vlkovi. S další pohádkou, tentokrát hudební, přijela Musica Animae z Velkých Pavlovic. Zahráli a zazpívali O Červené karkulce.

I když sníh roztál, vydali jsme se v únoru na ekologickou vycházku s tématem Zima. Pozorovali jsme zoraná pole, vesnice v okolí a nasypali ptáčkům krmení.

Ani letos nechyběl Masopust. Děti si přinesly z domova masky. V průvodu se objevili piráti, medvědi, princezny, víly, ale i čarodějnice. Zazpívali jsme si píseň Pojďme spolu muzikanti, kterou děti doprovázely na rytmické nástroje. Následovalo představení masek a tanec.

A CO NÁS JEŠTĚ ČEKÁ?

V březnu k nám přijede divadlo Veselá školička, vynešeme „Morenu“ a přivítáme tak jaro. S maminkou či tatínkem si děti vyrobí zajíčka na velikonoční dílně a podnikneme „Velikonoční cestu“.

*Šárka Hosová a Pavlína Urbánková,
učitelky*

ZÁPIS DĚTÍ DO DALŠÍHO ŠKOLNÍHO ROKU

V úterý 14. dubna 2015 se uskuteční zápis dětí na školní rok 2015 – 2016. Dopoledne od 10.00 do 11.30 hodin a odpoledne od 14.30 do 16.00 hodin. Zapisovat se budou děti narozené do 31. srpna 2012, případně do 31. prosince 2012.

Zákonný zástupce předloží rodný list dítěte a očkovací průkaz, pokud splní podmínky (věk dítěte a povinné očkování), dítě obdrží registrační číslo. Zákonný zástupce vyplní Žádost o přijetí k předškolnímu vzdělávání a souhlas se zpracováním osobních dat, následně obdrží evi-

denční list, který vyplněný a potvrzený lékařem odevzdá do MŠ nejpozději do patku 24. dubna 2015 (včetně).

Kriteria pro přijímání dětí do mateřské školy:

1. děti s trvalým pobytem v Šitbořicích (5 bodů)
2. děti s předanou písemnou žádostí o přijetí a potvrzený evidenční list lékařem v termínu (4 body)
3. děti zaměstnaných rodičů (3 body)
4. děti na celodenní provoz (2 body)
5. děti s polodenní docházkou (1 bod)
6. děti s jiným trvalým pobytem (0 bodů)

Výsledky přijímacího řízení budou zveřejněné nejpozději 14. května 2015.

*Miroslava Kominacká,
ředitelka*

ZÁKLADNÍ ŠKOLA

OSLAVY 70. VÝROČÍ OSVOBOZENÍ ŠITBOŘIC

Celý svět si v letošním roce připomene 70. výročí konce II. světové války. Toto datum se samozřejmě týká i naší obce. Na konec II. světové války v Šitbořicích budeme vzpomínat na společné besedě žáků II. stupně s místními pamětníky a projekcí prezentace Šitbořice během II. světové války. Na besedu naváže tradiční Běh osvobození.

BITVA U SLAVKOVA

Další proslulou, bohužel také s válkou spojenou, událostí je 210. výročí bitvy u Slavkova. U této příležitosti navštíví žáci 8. a 9. ročníku Mohyly míru, kde si formou multimediální projekce připomenou bitvu tří císařů.

PĚVECKÝ SBOR COLORATA

Zveme příznivce na plánované koncerty. V neděli 12. dubna od 16 hodin proběhne Jarní koncert v divadle v Boleradicích. Na tento koncert doporučujeme rezervovat.

Děti v masopustních maskách.

vat místenky na adrese www.boleradice-divadlo.cz. Dále také připravujeme tradiční Jarní koncert v místní sokolovně. Termín vystoupení bude upřesněn.

DIVADÉLKO PRO ŠKOLY

V úterý 10. března nás opět navštívilo hradecké Divadlo pro školy. První stupeň se bavil u Pohádky ze starého mlýna a druhý stupeň si doplnil znalosti o největším světovém dramatikovi v představení s názvem Jak jste myslel, pane Shakespeare? Specialitou tohoto divadla je přímý kontakt s publikem, spolupráce dětí s herci a možnost zahrát si malou roli v představení. Už několik let nás to baví!

LYŽAŘSKÝ VÝCVIKOVÝ KURZ

Téměř třicet žáků prvního stupně základní školy se zúčastnilo lyžařského výcviku v Němčičkách, který proběhl druhý únorový týden. I přesto, že je areál Němčičky nejníže položeným lyžařským střediskem na Moravě, byly podmínky pro lyžování více než dobré.

Žáci byli rozděleni do tří družstev podle lyžařské zdatnosti. Nejzdatnější lyžaři absolvovali kurz pod vedením paní ředitelky Novotňákové. Všichni žáci v tomto družstvu už uměli sjet kopec, ale měli zájem naučit se lepšímu lyžařskému stylu. Žáci trénovali přechod ze základního sjezdového postoje k postoji sníženému, učili se sesouvání, skluzu na jedné lyži, přenášení hmotnosti z lyže na lyži, rychlému zahranění, odšlapování. Po zvládnutí průpravných prvků zdokonalovali techniku základních a složitějších oblouků a vyzkoušeli si také prvky pro přechod k obloukům carvingovým. Na konci výcviku byl u dětí vidět obrovský pokrok. Druhé družstvo vedla paní učitelka Sigmundová a děti, které na začátku kurzu jezdily v pluhu, naučila tzv. smýkaný oblouk.

Téměř polovina žáků však byla úplnými začátečníky, kteří na lyžích ještě nikdy nestáli. Tyto děti si vzali na starosti paní učitelka Staňková a pan učitel Mottl. U těchto dětí byl patrný asi největší pokrok, protože na konci kurzu byly všechny schopné vyjet na vleku a sjet bezpečně dolů.

Poslední den byl na programu slalom, který si všichni žáci vyzkoušeli. Ti nejrychlejší získali medaile, ale i pro ostatní byly nachystány sladké odměny. Lyžařský výcvik byl úspěšný a každého učitele určitě zahřálo na srdci, když děti končili výcvik skandováním: „My chceme lyžovat! My chceme lyžovat!“ Snad se i další lyžařské kurzy pořádané v následujících letech vydaří, tak jako ten letošní.

ŽOLÍKOVÝ DEN

13. února proběhl již tradiční „žolíkový den“. Žáci 2. stupně, kteří neměli kázeňské prohřešky za uplynulé pololetí a nasbírali patřičný počet žolíků, za odměnu mohli společně strávit příjemné dopoledne se svými spolužáky, vrstevníky a kamarády. Tentokrát jsme se vydali do kina Olympia na filmové 3D představení Exodus.

ŽÁKOVSKÉ PROJEKTY

V průběhu celého roku žáci 9. ročníku pracují na vybraných tématech a zpracovávají své ročníkové práce. Během měsíce března by měli dokončovat hlavní část svých prací a v červnu se můžeme opět těšit na zajímavé a podnětné prezentace.

PODPORA TECHNICKÉHO VZDĚLÁVÁNÍ

V rámci projektu Podpora přírodovědného a technického vzdělávání na středních školách v Jihomoravském kraji žáci naší školy pravidelně navštěvují Střední odbornou školu a Střední odborné učiliště v Hustopečích.

Výuku v praxi navštěvují naši žáci 7. – 9. tříd pravidelně po celý školní rok. Pod zkušenými lektory provádějí nejrozličnější fyzikální, chemické pokusy a praktická cvičení v odborných učebnách. Výuka je zaměřena na přírodovědné předměty fyziku, chemii a biologii. Žáci pracují s moderními výukovými programy, modely a laboratorními přístroji.

PLÁNOVANÉ AKCE ŠKOLY:

- 30. 3. – 1. 4. jarní řemeslné dílny
- 12. 4. koncert pěveckého sboru Colorata v Boleradicích
- 22. 4. Den Země
- 30. 4. Běh osvobození
- 7. 5. exkurze na Mohyly Míru
- 10. 5. Den matek
- 12. – 14. 5. třídní výlety žáků 2. stupně
- 25. 5. exkurze do jaderné elektrárny Dukovany a Památníku Bible kralické v Kralicích nad Oslavou

Mgr. Božena Pažická

BOLESTNÁ VZPOMÍNKA

V průběhu roku si každý vzpomene na svá různá výročí; tu veselejší, tu smutnější. V loňském roce jsme k těmto osobním výročím mohli přidat i výročí celospolečenské – 100. výročí vypuknutí I. světové války v roce 1914. V letošním roce si můžeme připomenout 70. výročí konce II. světové války v roce 1945.

Žádná válka nezačíná až prvním výstřelem na protivníka; již dlouho před výstřelem je připravena a hotova v hlavě útočníka: je vybudován zbrojní průmysl, přeorganizována a vycvičena armáda, jsou vytvořeny zásoby zbraní, munice, pohonných hmot, potravin, organizuje se „pátá kolona“ v místě útoku. Je do detailu promyšlen postup útoku a čeká se jen na vhodnou příležitost.

Dům č. 96 (dnes již neexistuje) Aloise Stejskala. foto: František Zelinka

I. SVĚTOVÁ VÁLKA

Tuto válku už nikdo z nás nepamatuje. Probíhala „daleko“ od nás – na Balkáně, ve Francii, v Itálii, v Polsku a v části Rumunska a Ukrajiny – a znali jsme ji jen z vyprávění dědečků a otců, kteří se jí zúčastnili. Materiálně naše obec v této válce neutrpěla, zato však mnoho mladých mužů povolaných do války padlo na bojištích. Připomínáme si je na pomníku, který jim obec postavila před kostelem. Co jméno to zbytečně zmařený lidský život.

I. sv. válka skončila v roce 1918 a ozývaly se hlasy, že už se další válka takového rozsahu nesmí opakovat. Tečku za I. sv. válkou měla udělat Versailleská konference v roce 1919. Na popud amerického prezidenta Wilsona pak vznikla v roce 1920 Společnost národů. Všem členům měla být zaručena nezávislost a celistvost jejich území, veškeré konflikty se měly řešit dohodou a mělo se omezovat zbrojení. Zpočátku se tyto dobré úmysly dařilo dodržovat, později je však někteří členové odmítli, protože to bylo proti jejich zájmům a ze Společnosti vystoupili.

Vítězové I. sv. války stanovili pro poražené velmi tvrdé podmínky, avšak nezajistili dostatečnou ráznost a vojenskou sílu pro jejich plnění. Podle Versailleské smlouvy vznikly nové státy: Československo, samostatné Maďarsko, samostatné Rakousko, Polsko. Německo ztratilo část svého území, všechny své kolonie v Africe a Oceánii, mělo platit vítězům reparace, mělo omezit zbrojení a materiálově i početně armádu.

II. SVĚTOVÁ VÁLKA

Versailleská smlouva ochromila německou ekonomiku a Velká hospodářská krize v letech 1929 – 1932 umožnila nástup nacizmu a převzetí moci Adolfem Hitlerem v roce 1933. Jeho řeči o vrácení Versailleskou smlouvou Německu odňatých územích, jeho výpady proti Česko-

slovensku, anexe Rakouska v březnu 1938 signalizovaly, že spíše válka než jednání bude řešit politické uspořádání v Evropě. Tyto obavy potvrdil další vývoj: září 1938 Mnichovská dohoda, říjen 1938 odstoupení Sudet, březen 1939 zřízení Protektorátu Čechy a Morava, Slovenská republika, 1. září 1939 přepadení Polska, 3. září Francie a Velká Británie vyhlásily Německu válku, ale ozbrojenou pomoc Polsku neposkytli; během jednoho měsíce bylo Polsko zlikvidováno a jeho území rozděleno mezi Německo, Sovětský svaz, Litvu a Slovensko; na zbytku území byl vytvořen Generální gouvernement. V květnu 1940 útok na Francii, Belgii, Holandsko a Lucembursko.

Tím byly splněny německé plány na uspořádání ve střední a západní Evropě. Poté obrátili svoji pozornost na východ a 22. června 1941 spustili svůj další plán s názvem Barbarossa – přepadli Sovětský svaz. Sověti byli překvapeni. Uzavřeli totiž s Němci v srpnu 1939 smlouvu o neútočení a nebyli na válku připraveni.

Německý válečný stroj se rozjel na východ; připomínal dobře sestavenou a seřízenou mašinu, která neúprosně drtila vše, co jí stálo v cestě. Poměrně brzo se Němci dostal k Leningradu a k Moskvě, později také ke Stalingradu. U těchto měst se mašina zadrhla, fronta se zastavila a následovaly dlouhé měsíce obléhání. Rudá armáda se urputně bránila; měla vydatné spojení: tuhou zimu a silné mrazy. Teprve když byla posílena vojsky ze Sibiře, zaútočila na Němce a donutila je k ústupu. Fronta se dala opět do pohybu, ale tentokrát na západ. Vítězné tažení Němců skončilo; ústup naznačil, že nastal začátek konce vysněné tisícileté Velkoněmecké říše.

V červnu 1944 se západní spojenci vylodili v Normandii, otevřela se západní fronta a Němci byli tlačeni jak z východu, tak i ze západu. Na obou frontách se urputně bojovalo, i když už bylo zřejmé, že konec války se blíží:

Ruský tank na dolním konci u domu č. 167.

foto: František Zelinka

Západní spojenci a Sověti spěli k vítěznému konci, Němci pak k bezpodmínečné kapitulaci, která byla podepsána 8. května 1945.

Němci si se svou agresivní politikou znepřátelili skoro celý svět; hrdě hlásali do světa: „Čím více nepřátel, tím čestnější vítězství“, neuvážili však „Mnoho psů zají-cova smrt“.

VÁLKA V ŠITBOŘICÍCH

Již začátkem dubna 1945 při cestách do školy (měš-tanky) v Těšanech jsme pozorovali zvýšený pohyb vojska. Na silnici od Borkovan k Těšanům pochodovali útvary Wehrmachtu. Signalizovalo to, že se blíží fronta. Příprava na jarní polní práce šla bokem a lidé se začali více zajímat o to, co se bude dít; prohlíželi se sklepy a jiná další místa vhodná pro úkryt před blížící se frontou.

Ta přišla do Šitbořic v neděli 15. dubna 1945; kolem 17. hodiny začaly do obce dopadat první granáty. A byli již první ranění a mrtví. Lidé se urychleně stěhovali do sklepů a připravených úkrytů.

Fronta přešla přes naši obec ve dnech 16. – 20. dubna 1945. I ve sklepech hluboko pod terénem bylo slyšet střelbu. Když se frontová linie přesunula dále k Brnu, občané opouštěli pozvolna úkryty a poznávali, jaké stopy fronta zanechala.

První pohled na obec po opuštění úkrytů byl otřes-ný: spálené a rozbořené domy, v obci a kolem ní mnoho padlých vojáků, všude plno odložených či odhozených zbraní, munice, granátů a další vojenské výstroje.

Práce bylo nad hlavu: pohřbít zabitě občany z prvních dnů postupu fronty, zabezpečit poškozené domy, po-chovat padlé vojáky, zakopat uhynulá zvířata, odstranit z obce a jejího okolí všechn vojenský materiál. Zvláště ná-boje byly lesklé a lákaly. Nám dětem bylo přikázáno: žád-

Hřbitov po frontě.

foto: František Zelinka

Vypálené stáje.

foto: František Zelinka

ného vojenského materiálu se nedotýkat, nic nebrat do rukou. Měli jsme jen upozornit na to, co se někde při odklizení přehlédlo nebo zůstalo stranou.

Po tomto nutném úklidu obce a polí se začalo všechno připravovat na jarní polní práce. Prožitky dnů z prošlé fronty byly stále ještě živé; myslely jsme však, že všechny válečné útrapy přechodem fronty pominuly.

MRTVÍ I PO VÁLCE

Bylo pozdní pondělní odpoledne Svatodušních svátků 21. května 1945. Na dnešní ulici Domaninská před domy postávali i posedávali sousedé a probírali stále ještě velmi živé dojmy z průběhu fronty a to kde a jak pokračovat v polních pracích; na návrší nad dnešní silnicí kolem sklepa Maryša stála skupina odrostlejší mládeže. Bavila se – čas od času se ze skupiny ozývaly hlasité výbuchy smíchu. Všude byl takový uvolněný klid, až skoro pohoda.

V tom se před domem č. 405 ozval silný výbuch, zadrželo se a zvedl se oblak prachu. Můj otec byl v té chvíli v chodbě domu a odnášel sváteční šaty do skříně v místnosti do ulice. Výbuch proti němu vyrazil dveře, chodba byla okamžitě plná dýmu a prachu. Když se dým a prach trochu rozptýlily, vyběhl na ulici a uviděl na zemi ležet 4 zakrvácené děti, svého syna a mého bratra Josefa (Navrátila), Františka a Josefa Vozdeckých a Cyrila Hanáka. Vzal syna a odnesl ho domů. Zatím se sběhli další lidé a zbylé raněné odnesli. Zranění všech dětí byla tak vážná a ztráty krve tak velké, že všechny do večera zemřely.

Zprvu se všichni domnívali, že do dětí střelil někdo ze skupiny na návrší. Pak se však vysvětlilo, že malý Cyril při obcházení polí za domem č. 405 našel jakýsi kus železa. Veden dětskou zvědavostí se jej prý snažil rozmontovat, ale pouhýma rukama se mu to nedařilo, na polích jen a jen ornice, nic tvrdého na co by se mohlo klepnout. To se

mu podařilo až na betonovém schodku u domu č. 405. Kus železa byl granát, došlo k výbuchu a 4 děti byly smrtelně zraněny. Zemřelé děti měly společný pohřeb, byly pochovány na místním hřbitově v hrobech svých rodin.

Je bolestné, když děti pochovávají své rodiče, ale ještě bolestnější a smutnější je, když rodiče pochovávají své děti. Smrt 4 dětí ukázala, že válka si vybírá své oběti nejen přímo, ale i v době už zdánlivě klidné.

Mimo dospělých, uvedených v záznamu kronikářky Marie Zelinkové, zaplatilo přechod fronty v Šitbořicích životem celkem 6 dětí.

A CO SE PO VÁLCE ZMĚNILO?

Stejně jako po I. světové válce, tak i po II. světové válce bylo slyšet hlasy, že něco tak hrozného a strašlivého se již nikdy nesmí opakovat. A co se stalo?

Viditelné je jen to, že Společnost národů se přeměnila na Organizaci spojených národů. Slova o míru a pokoji odezněla a v každé nové generaci se objevuje nový válečník, novodobý Herostrates, který ve jménu nacionalismu, práva na sebeurčení či nějaké ideologie bude ospravedlňovat kdejaké ozbrojené šarvátky a střetnutí, aby se zapsal do historie.

František Navrátil

PARTYZÁNI V ŠITBOŘICÍCH

Jaké to bylo v roce 1944 v Šitbořicích? My starší to víme, ale co ti mladší? To co dnes vidí, považují za samozřejmost - ať je to vzhled obce, technické vybavení domácností a množství automobilů, motocyklů a o mobilních telefonech ani nemluvě.

Jaké to tedy bylo? Svět byl ve válce již pátý rok. Rudá armáda byla již na Slovensku, spojenecká vojska bojovala v Itálii, v západní a střední Francii, v jižní Belgii. V řadách spojenců bojovali synové rodiny Urbánkovi a Stejskalovi. Někteří členové těchto rodin byli internováni v táboře ve Svatobořicích u Kyjova. V koncentračních táborech byli tři synové rodiny Stejskalovi, rodina Šťastná z rasových důvodů a Antonín Vozdecký z politických důvodů. Několik občanů bylo ve věznicích.

Na Slovensku bylo potlačeno povstání. Partyzánská skupina Jana Žižky přecházela moravskoslovenskou hranici a začínala působit v Hostýnských vrších. Ze skupiny byl vyslán oddíl s názvem Olga s úkolem přejít do prostoru Vysočiny a organizovat buňky pro možné povstání. Prozatím se usadili v lesích v prostoru Vyškov, Buchlovice, Žarošice a Bučovice. Vytvářeli si materiální základnu. Rozkaz byl ale rozkaz.

Nyní se budeme držet kroniky oddílu Olga, později vydané pod názvem V dvojím ohni⁽¹⁾.

Oddíl vyrazil jako celek, ale ve Velkých Hostěrádkách se rozdělil na českou a ruskou část. Ruská šla přes Dambořice, Klobouky, Šitbořice a Těšany směrem na Židlochovice. V kronice jsou zaznamenána jména lidí, se kterými se skupina setkala a kdy to bylo.

Na straně 18 je tento popis: Sovětští partyzáni odcházeli západním směrem. Večer 29. prosince se asi v 18 hodin objevili v Šitbořicích⁽²⁾, kde se zastavili u místní trafikantky J. Fraňkové⁽³⁾. Musela vydat partyzánům 7 000 cigaret a dostala od nich rusky psané potvrzení.

Na straně 189 je popis události tento: „K trafikantce je přivedla její sousedka, M. Káňová, které se ptali, kde je ve vesnici trafika. S J. Fraňkovou byl v místnosti kromě jejich tří dětí i též místní rolník J. Viktorin. Partyzány vidělo několik lidí a na základě jejich informací sestavil vrchní J.

Vypálené obecní stodoly.

foto: František Zelinka

Hošek a štábní strážmistr J. Valný ze stanice v Těšanech tento popis neznámých ozbrojených mužů:

Jeden byl asi 18 let starý a měl na sobě dlouhé civilní kalhoty a šedou civilní čepici, na které byl výsostný znak bývalé Československé republiky. Druhý muž měl asi 20 roků a byl v dlouhém světlém zimníku a tmavém klobouku. Třetí měl asi 24 roků a byl oblečen v dlouhém koženáku hnědé barvy. Měl koženou čepici, na níž byla připevněna sovětská hvězda. Čtvrtý muž byl asi 30 roků starý a měl na sobě krátký tmavý zimník, dlouhé kalhoty a tmavý klobouk.

Ze Šitbořic sledovali četníci partyzány podle stop, které zanechali v čerstvém sněhu, přes pole až do Těšan.

V prostoru severně od Židlochovic za pomoci průvodce přešli řeku Svatku a pokračovali přes Ořechov do obce Meziboří. Další osudy této skupiny zůstávají zahaleny rouškou tajemství.

Česká část skupiny šla přes Lovčičky a Otnice, okolo Žatčan k Měninu a do Rebešovic. 30. prosince v noci

přešlo po stejném mostku řeku Svatku a pokračovalo do Ořechova. Na smluveném místě se s ruskou skupinou nesetkali. Byli však občany upozorněni, že po nich již pátrá gestapo. Po dohodě všech členů družstva se rozhodli vrátit do výchozího místa. Jistě je ani ve snu nenapadlo, jak přesně byla jejich cesta na Vysočinu sledována a zaznamenána bezpečnostními orgány.

A tak se jejich základnou stala obec Nemochovice. Tam byly plánovány veškeré bojové akce. K nejdůležitějším patří vypuštění cisternových vagónů na morkovickém nádraží a zajetí německého generála Hugo von Müllera. Generál major velel tankové divizi, která se přesouvala od Ostravy na jižní Moravu k posílení německé obrany na přístupech k Brnu.

Bojová činnost partyzánského oddílu Olga skončila v dubnu 1945, kdy měl asi 160 členů.

*podle kroniky partyzánského oddílu Olga zpracoval
Edvard Kaňa (Moutnice)*

Poznámky:

(1) V dvojím ohni – Václav Peša a Jindřich Ocásek, Brno 1973.

(2) Přesun obou skupin byl prováděn v noci, kdy obce, osady i samostatně stojící domy musely být bez osvětlení.

Dolní konec.

foto: František Zelinka

(3) V Šitbořicích byly dvě trafiky. Paní Fraňková byla vedle cukrárny pana Kaňa u cesty do kostela. Druhá Hožvova byla u mostu přes potok, asi v místě, kde je dnes chodník přes park u hospody u Kašparů.

POVÁLEČNÉ OSUDY

Skončily boje v Šitbořicích, přešla fronta a my jsme vyšli ze sklepa Brzobohatých. A ten pohled na náš domek, celý rozbitý. Všechno zhořelo, jenom černé zdi zůstaly. U Arnošta Konečného ve stodole měli Němci dělo a s tím odstřelovali ruské pozice. Nakonec je Rusi zaměřili, začali na ně střílet a zničili nám celý dům. Zůstali nám jenom peřiny, kráva a jalovice. Tatínek si postavil přístřešek nad chlívem a my jsme spávali v Karpatech ve včelíně.

Vypálená Němečkova hospoda č. 95.

foto: František Zelinka

Fronta pokračovala dále k Moutnicím. Kde v oboře na Karlově byla hájenka a v ní bydlel hajný Žižka s rodinou. Jak začaly boje, paní Žižková vzala svoje děti, toho nejmladšího do náruče, a utíkala s nimi směrem ke Křepicím k lesu, tam ji zasáhla kulka. Manžel ji už našel mrtvou, dětem se nic nestalo. A co teď? Učil se u něho za hajného pan Onuca ze Šitbořic. Vzal kočárek, děti a pěšky se vydal do Šitbořic. Zaklepal u Onuců a oni ho přijali, i když sami měli osm dětí. Za týden za ním přišel i jeho pes. A po čase mu přidělili v Pouzdřanech hájovnu, do které se odstěhoval.

Moje teta Františka byla svobodná a léta sloužila u pantáty Němečka v Šitbořicích. Někdo hajnému o Františce řekl a on ji požádal o ruku. Teta svolila a odstěhovala se s ním do Pouzdřan. Měli spolu ještě jednoho chlapce. S dětima bylo hodně práce, tak mě požádala, abych se k nim nastěhovala a pomohla ji. Bylo mi devatenáct let a začala jsem chodit s chlapcem, který pak za mnou na hájovnu jezdil na kole. V Pouzdřanech byly volné domky po Němcích a rodiče se rozhodli, že o jeden domek požádají a odstěhují se ze Šitbořic. Takže celá naše rodina byla v Pouzdřanech.

Svatbu jsem měla v kostele v Pouzdřanech a vrátila jsem se zpět do Šitbořic, kde s manželem žijeme už 65 let.

z vyprávění Boženy Fraňkové (Tesařové)

I. SV. VÁLKA OČIMA PŘÍMÝCH ÚČASTNÍKŮ

DALŠÍ VZPOMÍNKY

Ráno 13. srpna 1915 se hned po snídani dáváme na dlouhý pochod k Radomí, kde se bojuje. My se hned z pochodu rozmisťujeme do švarmlinií a nastupujeme do bitvy.

BITVA U KRASNIKA

Jsmo v Rozvodově jeden den, přišli jsme od Tomabřegu. 11. července jsme překročili řeku Sán a vkročili na půdu Ruského Polska. Jdeme lesem po dřevěné silnici podél železnice, která ale byla vytrhaná, je veliké parno. Cesta je samý písek a mám velkou žízeň, kterou hasím vodou a limonádou, kterou jsem si ráno před pochodem udělal.

Pochodujeme celý den asi do 4 hodin odpoledne a přijdeme k jedné vesnici, kde se zastavilo a ubytovali jsme se v zemědělské usedlosti. Já jsem se šel vykoupat, byl tam velký potok a rybník. Vypral jsem si košili a ručník a převlékl čisté prádlo, neboť jsem byl špinavý a uprášený. Pak se rozdávala káva a byl přiděl chleba. Všechno jsem si spakoval do torny a kávu jsem vypil. Zapálil jsem si a ulehl na slámu ve dvoře vedle vojína Panáčka.

Vzpomínám na hrozné chvíle u Tarlova. Kolik kamarádů jsme tam zanechali. V duchu vzpomínám na své tři bratry, kteří jsou také někde na frontě a na drahou Petronku, kterou třeba už víc nemusím spatřit. Přechází mě veliká úzkost. Udělám kříž a k Bohu se modlím, aby mě všeho zlého chránil a abych se šťastně vrátil. Ukončím modlitbu, ještě jednou na všechny milé vzpomenu a usínám. Ráno se volá „vstávat, pro kávu nastoupit“. V 7 hodin stojí celá setina připravená k dalšímu pochodu.

Každá rota stojí zvlášť, je raport. Roty přehlíží nadporučík a velitelé rot mu hlásí, že mají rotu v pořádku. Zažní pár rozkazů a už celá kumpanie pochoduje k východu. Cesta je nekonečná a nepřehledná. Pochodujeme po prašné cestě, oblaka prachu se nad námi vznášejí a do toho nemilosrdně pálí slunce. Asi v jednu hodinu odpoledne v jakési vesnici v zahradách se zastavíme a je odpočinek. Za chvíli hlásí nástup na oběd. Hned po něm se hlásí nástup a jdeme dál dolinou, přes les, kde se před dvěma dny odehrála krvavá bitva.

Stopy po bitvě jsou tu velmi znatelné a stromy pospěrážené. Vyjdeme z lesa a nedaleko je vidět městečko Krasnik. Jdeme dál, vpravo od nás je vypálená a opuštěná vesnice, jen vojska a trénu je všude plno. V 6 hodin večer se zastavíme u jedné malé vesničky, která je zachovaná, ale opuštěná. Je to velmi chudá vesnička a v chalupách chudobný nábytek. Budeme zde asi přes noc.

Nábytek je vyházený a dovnitř se nosí sláma, aby se pěkně leželo. Večer se ještě rozdává káva, hned jak se najím, uléhám. Ráno se nic nehlásilo, jen očistit pušky. Snad tu jeden den zůstaneme. Udělám si svoje věci a velice mne mrzí, že nemohu psát. K polednímu přišla pošta. Jdu se podívat, jestli mně něco došlo. Žádný dopis jsem nedostal a to je veliká bolest každého vojáka.

VZPOMÍNKA NA POSTUP K ŘECE VEPŘÍ PŘED KAMINANKOU 6. A 7. SRPNA 1915

Vepří je řeka v Ruském Polsku, která teče severním směrem a pak se stáčí na západ a u Ivangorodu se vlévá do Visly. Je škaredá a deštivá noc. My přecházíme přes nějakou vypuštěnou vodu a pochodujeme k hořící továrně a mlýnu. Před námi se bojuje a Rusové ustupují. Boje trvají až do 10. srpna a Rusové na celé čáře ustoupili za řeku Vepří. U městečka Komárna se strhla hrozná bitva, kde se útočilo na bodáky. Za těchto bojů bylo městečko hodně poničeno a kostel byl zničen a rozbořen. Desátník Vlček z Telnice tam padl.

Pisatel už měl deníček popsany a tak ke konci psal jen hesla, asi to chtěl někdy dopsat.

Po dovolené byl jeho pluk a on s ním přeložen na Italské bojiště, kde byl zraněn do nohy. Invalidou byl nadosmrtní. Jeho tři bratři se z vojny vrátili živí. Petrunku si vzal po vojně za ženu.

ze zápisků Josefa Onuci

HÁDANKA

Na hádanku z minulého čísla jsme nedostali žádnou odpověď. Na fotografii byli šitbořičtí divadelníci před čtyřiceti lety.

Poznáte ženy na dnešní fotografii? Napište nám.

redakce

Tak se dřív rozmetala umělá hnojiva.

SPORT

1. ROČNÍK VOLEJBALOVÉHO TURNAJE V ŠITBOŘICÍCH

7. března proběhl za účasti 8 družstev z Rajhradu, Velkých Němčic, Vranovic, Žabčic, Křepic, Nikolčic a Šitbořic 1. ročník volejbalového turnaje. Domácí družstvo, jako pořadatelé, patřilo mezi nováčky, ale nezaostalo za výbornou přípravou a organizací, která měla pozitivní odezvu u všech hostujících družstev. Tímto děkujeme obci za možnost uspořádat turnaj a zároveň zveme všechny, kteří holdují tomuto sportu, aby si přišli zahrát každé pondělí od 19 hod. do sokolovny.

Helena Sigmundová

OHLEDNUTÍ ZA GRAND PRIX ŠITBOŘICE V KOLOVÉ

Vážení občané Šitbořic, přátelé šitbořické kolové a partneři, kteří jste pomohli uspořádat další ročník mezinárodního turnaje v kolové. V krátkém příspěvku zhodnotím, zda byly naplněny cíle, které si oddíl kolové každoročně již skoro 30 let dává v souvislosti s uspořádáním mezinárodních turnajů, v minulosti nazývaných Turnaj mistrů světa, od letošního roku Grand Prix Šitbořice.

Cílem organizátorů v minulosti bylo a stále je představit světovou kolovou v Šitbořicích. I letos na turnaji ELITE startovalo družstvo z rakouského Höchstu 2 (König – Fischer), které turnaj jednoznačně vyhrálo. Tato dvojice je dlouhodobě druhým rakouským družstvem za mistry světa – Höchst 1. Bohužel na poslední chvíli se omluvilo z důvodu nemoci družstvo z německého Steinu, loňský vítěz turnaje a v současnosti nejlepší tým nejvyšší německé soutěže. Operativně jej nahradilo družstvo

Zahájení volejbalového turnaje.

foto: Lucie Kažurová

Höchst 3, které do Šitbořic původně jelo jako podpora Höchstu 2. Dalším světovým týmem bylo družstvo z Favoritu Brno – bronzoví z posledního MS v Brně. Družstvo z německého Zscherbenu – družebního oddílu je mistr Německa z roku 2010. Poprvé v historii turnaje reprezentovalo domácí oddíl jedno a půl družstva. S Robertem Zvolánkem nastoupil dvounásobný mistr světa J. Hrdlička ze Svitávky. Marek Topolář a Miroslav Starý usilují o postup do 1. ligy. Obě domácí družstva v porovnání se světovými družstvy předvedly oku lahodící hru za podpory publika a bodovým ziskem a umístěním potěšily vedení oddílu. Jsem přesvědčen, že cíl – představit kolovou na nejvyšší úrovni byl splněn.

Dalším cílem je domácímu publiku ukázat hru našich nadějí – žáků a juniorů v tradičních mezinárodních turnajích PRAMOS Cup. V juniorském turnaji, který se těší dlouhodobě velké divácké návštěvnosti, nastoupila naše jediná dvojice Martin Drabálek a Štěpán Urbánek (mistr ČR v kategorii žáků 2013, 2014 a v současnosti 2. místo v celostátní soutěži juniorů). Tyto turnaje bývají velice kvalitně obsazeny. V minulosti na nich startoval pozdější mistr světa Schnetzer, dále König, Fischer, Gerdes a další. Kluci nezklamali a ve skvělé konkurenci obsadili 3. místo, což je v prvním roce juniorské kategorie nebývalý úspěch. V žakovském turnaji startovala dvě družstva. Adam Drabálek a Šimon Urbánek, kteří jsou v tréninkovém procesu 3 roky, a třetí místo na turnaji se od nich očekávalo. Druhé družstvo startovalo ve třech a ve dvojicích se střídali. Lukáš Franc, Dominik Šabata a Ondřej Valíček nastoupili do turnaje tzv. „z chodu“ po 3 měsících tréninku, ale touha ukázat se v reklamami vyzdobené sokolovně a před rodinou zastínila technické nedostatky a kluci měli ze hry radost, což bylo nejdůležitější.

Dominik Šabata a Lukáš Franc.

foto: Stanislav Prokop

Na tomto místě bych chtěl zdůraznit, že nejen žáci, ale i junioři a muži šitbořického oddílu kolové prahnou startovat na těchto turnajích, které se těší velké divácké návštěvě a podpoře našich hráčů. I zahraniční účastníci turnaje ELITE si pochvalují vysokou návštěvnost a atmosféru, kvůli které rádi na turnaj jezdí. Musím říci, že kvalitními zahraničními družstvy na žákovských a juniorských turnajích si budoucí světové účastníky turnaje ELITE tak trochu „pěstujeme“.

Letošní turnaj znamenal výrazný posun oproti uplynulým ročníkům zejména, co se týče medializace. Standardní byly články v Břeclavském deníku a v týdeníku

5+2 a plakátech v regionu. Česká televize vyrobila krátký, ale výstižný pořad v Událostech v regionech. Příznivci kolové nejvíce ocenili „Live stream“, díky kterému si mohli prohlížet většinu zápasů živě. Bylo příjemné přijímat děkovné e-maily a sms od domácích a zahraničních klubů za on line přenos z turnajů.

Turnaj v Šitbořicích je oceňován také díky doprovodnému programu, který letos zahrnoval vystoupení krasojízdy, zvěřinové hody, tombolu a nově divácky atraktivní vystoupení dětského tanečního souboru. I díky těmto podprogramům si mezinárodní turnaj udržel vysokou návštěvnost.

Na tomto místě však musím připomenout, že pořádání tohoto turnaje není možné zajistit bez tradičního, hlavního partnera kolové – PRAMOS a.s., dalších firem a živnostníků v obci a okolí a samozřejmě vedení obce.

Celkově lze říci, že si turnaj i pod novým názvem udržel vysoký standard a jsem přesvědčen, že příští rok, při 30. ročníku to bude opravdový svátek. Členové oddílu a jejich příznivci již nyní plánují jak zabezpečit a zatraktivnit příští ročník.

Na závěr si dovoluji zopakovat každoroční výzvu k náboru kluků ve věku 6 – 8 let. Tréninky máme v úterý a ve čtvrtek od 17 hodin. Věřím, že i Vaši synové mohou zažít krásný pocit, kdy jim aplauduje plná sokolovna v Šitbořicích.

Robert Zvolánek st.

Miroslav Starý, Robert Zvolánek, Jiří Hrdlička a Marek Topolář. foto: Stanislav Prokop

OBRAZOVÁ KRONIKA

25. 12. 2014 – Justýna Valíčková jako Ježíšek v živém Betlému. foto: Alois Kaňa

21. 2. 2015 – Diamantový manželé Zelinkovi. foto: Stanislav Prokop

21. 2. 2015 – Maškarní ples.

foto: Kamila Lengálová

21. 2. 2015 – Maškarní ples.

foto: Kamila Lengálová

21. 2. 2015 – Maškarní ples.

foto: Kamila Lengálová

21. 2. 2015 – Maškarní ples.

foto: Kamila Lengálová

14. 3. 2015 – Obecní zabíjačka

foto: František Valíček

14. 3. 2015 – Obecní zabíjačka

foto: František Valíček

Štengaráček – zpravodaj obce Šitbořice, č. 2015/1 – březen, ročník 21
 vydal: OÚ Šitbořice, Osvobození 92, Šitbořice, náklad: 620 kusů, neprodejné; tisk: Vydavatelství Petr Brázda, Hodonín
 zaregistrováno: Okresní úřad Břeclav, č. j. 574/95 - 408/ Za. r. z.: MK ČR E 11609
 šéfredaktor: Ing. Josef Zelinka; sazba: František Valíček; jazyková úprava: Ing. Terezie Matýšková
 uzávěrka příštího čísla: 10. 6. 2015, redakce si vyhrazuje právo výběru příspěvků a jejich redakční úpravu.
 úvodní stránka: Velikonoční dekorace, foto: František Valíček
 e-mail: redakce@stengaracek.cz, web: www.stengaracek.cz